

OBSAH:

I. VÝHODNÉ POSTUPY PŘI ZÁKLADECH POČETNÍCH VÝKONECH	3
Úvod	3
A. Základní početní výkony	5
1. Sčítání	5
2. Odečítání	12
3. Násobení	15
4. Dělení	26
B. Přibližné počítání	31
1. Zaokrouhlování čísel	31
2. Zkrácené počítání	32
a) Zkrácené sčítání a odčítání	32
b) Zkrácené násobení	33
c) Zkrácené dělení	42
d) Zkrácený výpočet na potřebný počet nejvyšších míst	52
II. POČÍTÁNÍ S ČÍSLY POJMENOVANÝMI. CIZÍ MÍRY, VÁHY A PENĚŽNÍ JED- NOTKY	56
1. Míry a váhy desítkové soustavy	56
2. Ostatní u nás používané soustavy měr a vah	58
3. Čínské míry a váhy	59
4. Anglické míry a váhy	60
5. Míry a váhy používané v USA	62
6. Staré ruské míry a váhy	63
7. Cizí peněžní jednotky	64
8. Rozdělení pojmenovaných čísel a jejich zápis	68
9. Měnitel pojmenovaných čísel	68
10. Počítání s pojmenovanými čísly	69

a) Převádění čísel vícejmenných na čísla jednojmenná	71
b) Rozvádění čísel jednojmenných na čísla vícejmenná	77
c) Sčítání a odčítání čísel vícejmenných	82
d) Násobení čísel vícejmenných	85
e) Dělení čísel vícejmenných	89
f) Převádění pojmenovaných čísel na jinou soustavu měr a vah	92
g) převod peněžních jednotek	95
III. Z M E C H Á N I Z O V A N É P O Č E T N Í	
P O S T U P Y	95
<i>A. Poměry . . . . .</i>	95
<i>B. Úměra . . . . .</i>	99
<i>C. Trojčlenka . . . . .</i>	100
1. Trojčlenka jednoduchá	100
2. Trojčlenka složená	103
<i>D. Řelézovka . . . . .</i>	106
<i>E. Počet rozdělovací . . . . .</i>	113
1. Jednoduchý počet rozdělovací	114
2. Složený počet rozdělovací	117
<i>F. Počet směšovací . . . . .</i>	120
1. Jednoduchý počet směšovací	120
2. Složený počet směšovací	125
IV. P O Č E T P R O C E N T O V Y A P R O M I L O V Y	130
<i>A. Procentový počet ze sta, promilový z tisice . . . . .</i>	130
1. Srovnávání veličin rozdílem a poměrem. Procentový, promilový poměr. Základní pojmy	130
2. Výpočet procentové části	134
3. Výpočet procentového základu	138
4. Výpočet procentové míry	140
5. Některé zvláštní případy na výpočet procentové míry, která nahradí dvě procentové míry	143
<i>B. Procentový počet ze zvětšeného základu . . . . .</i>	147
1. Výpočet procentové části	147
2. Výpočet základu (100procentního) ze zvětšeného zá- kladu	150
<i>C. Procentový počet ze zmenšeného základu . . . . .</i>	153
1. Výpočet procentové části	153
2. Výpočet základu (100procentního) ze zmenšeného zá- kladu	156
<i>D. Rovnomocné procentové míry . . . . .</i>	158
V. P O Č E T Ú R O K O V Y	163
<i>A. Výpočet úroků ze základní jistiny – ze sta . . . . .</i>	163
1. Základní pojmy	163

2. Výpočet úroku za určitý počet úrokovacích období nebo za část úrokovacího období	165
3. Výpočet úroku za dny při roční úrokové míře	168
4. Výhodné postupy při výpočtu úroku za dny	170
a) Výpočet úroku úrokovým dělitelem	170
b) Výpočet úroku rozkladem úrokovací doby	173
c) Výpočet úroku rozkladem úrokové míry	174
d) Výpočet společného úroku z několika jistin	176
5. Jiné úkoly z jednoduchého úrokového počtu	179
a) Výpočet jistiny	180
b) Výpočet úrokovací doby	184
c) Výpočet úrokové míry	188
B. Výpočet úroku z jistiny zvětšené nebo změněné	191
1. Výpočet úroku z jistiny zvětšené	191
2. Výpočet úroku z jistiny změněné	197
C. Srovnání jednoduchého úrokování s úrokováním složeným	200
VI. ZÁKLADNÍ VÝCVIK V POČÍTÁNÍ NA STROJÍCH	204
A. Počítací stroje sčítací	204
1. Pracovní postup při sčítání	207
2. Pracovní postup při odčítání	211
3. Násobení na sčítacích strojích	211
4. Násobení s výhodou na sčítacích strojích	213
B. Kalkulační stroje	214
1. Funkční mechanismy plnoklávesového kalkulačního stroje NISA	216
2. Pracovní postup při sčítání	219
3. Pracovní postup při odčítání	221
4. Pracovní postup při násobení	222
a) Násobení způsobem obyčejným	222
b) Násobení s výhodou	223
c) Násobení záporné	224
d) Násobení se současným sčítáním součinů	225
5. Pracovní postup při dělení	227
a) Dělení odčítáním	227
b) Dělení přičítáním (zkušmým násobením)	229
c) Dělení přičítáním dělitele k doplňkovému číslu dělence	230
d) Dělení přičítáním doplňkového čísla dělitele k dělenci	232
e) Dělení násobením převrácenou hodnotou	233
PŘEVODNÍ TABULKY	237